

B.R.S. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2025 (NEW COURSE)
C-17 Agronomy(Core -17)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- 1) ક્ષેત્રપ્રયોગ માટે સ્થળ પસંદગી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો મુદાસર સમજાવો.
 - 2) સમાનતા પ્રયોગ એટલે શું? આવા પ્રયોગ પરથી મળતી માહિતીના ઉપયોગ વિષે જણાવી, જમીનની અસમાનતાની અસર ઓછી કરવાના ઉપાયો મુદાસર સમજાવો
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- 1) પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું? પ્રાયોગિક દોષમાં વધારો કરવા માટે જવાબદાર પરિબલોની ચર્ચા કરો.
 - 2) એક ક્ષેત્રપ્રયોગમાં 4000 સે.મિ. લાંબા ખંડમાં બે હાર વચ્ચેનું અંતર એક મીટર હોય તેવી કુલ 20 હારો આવેલી છે. જો સીમા અસર નિવારવા માટે બન્ને બાજુએથી બે-બે હાર તથા ખંડની લાંબી બાજુના બન્ને છેડે 200 સે.મિ. જેટલી જગ્યા સીમા વિસ્તાર તરીકે છોડવામાં આવેલ છે તો ખંડના કુલ વિસ્તાર અને ચોખ્ખા વિસ્તારના ક્ષેત્રફળની ગણતરી કરો. (આકૃતિ અને ગણતરી દર્શાવવી જરૂરી)
- પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)
- 1) ચોરસ ખંડ અને લંબચોરસ ખંડના ફાયદા-ગેરફાયદા
 - 2) માવજતોનું પુનરાવર્તન કરવાથી થતા ફાયદાઓ
 - 3) સીમા અસર
 - 4) સ્થાનિક નિયંત્રણ
 - 5) ક્ષેત્રપ્રયોગની કાર્ય પદ્ધતિ
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૫)
- 1) ટેલિકોન ડિરેક્ટરીના કુલ ગ્રાહકોની યાદીમાંથી અભ્યાસ માટે નમુના તરીકે 70 ગ્રાહકોની પસંદગી કરવા માટે નક્કી કરવામાં આવેલ સરખું અંતર(નિશ્ચિત અંતર) 40 હોય તો ટેલિકોન ડિરેક્ટરીની યાદીમાં કુલ ગ્રાહકોની સંખ્યા કેટલી હશે? (ગણતરી દર્શાવવી જરૂરી)
 - 2) માવજત એટલે શું? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 - 3) સ્તરીત નમુના પદ્ધતિ એટલે શું?
 - 4) પાકની બે હાર વચ્ચેના ત્રણ અંતરો 25 સે.મિ., 50 સે.મિ. અને 75 સે.મિ. ની મગફળીના પાક ઉત્પાદન પર શું અસર થાય છે તે ચકાસવાના પ્રયોગમાં ખંડની ઓછામાં ઓછી પહોળાઈ કેટલી રાખશો? (ગણતરી દર્શાવવી આવશ્યક)
 - 5) પ્રાયોગિક એકમોને માવજતોની ફાળવણી લોટરી પદ્ધતિથી કરવાથી થતા ફાયદા વિષે ટૂંકમાં જણાવો.
 - 6) ક્ષેત્રપ્રયોગના હેતુઓ વિષે ટૂંકમાં સમજાવો.
 - 7) પ્રાથમિક પ્રયોગ અને નિદર્શન પ્રયોગ વચ્ચેના તફાવત ટૂંકમાં જણાવો.